

Input - Algemeen Overleg Gewasbeschermingsmiddelen d.d. 24 april 2019

Met het oog op het Algemeen Overleg Gewasbeschermingsmiddelen dat op 24 april 2019 plaatsvindt in de Tweede Kamer willen wij u informeren over de volgende punten:

1. Toekomstvisie Gewasbescherming 2030, naar weerbare planten en teeltsystemen

De gewasbeschermingsmiddelenindustrie zet zich voortdurend in om nieuwe producten te ontwikkelen en het gebruik van producten duurzamer te maken. Veel inspanning vindt plaats op het gebied van biologische en laag risico middelen en daarnaast werken onze bedrijven aan weerbare teeltsystemen. Dit sluit ook aan bij de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030, een gezamenlijk gedragen visie die door Nefyto en een aantal andere stakeholders wordt ondersteund. Volgens Nefyto is de Toekomstvisie wel zeer ambitieus. Nefyto beseft dat er een aantal belangrijke opgaven geldt, waarmee het realiseren van de ambities in de visie valt of staat. Zoals ook besproken tijdens het Rondetafelgesprek Plantgezondheid van 16 april jl. is **voorspelbaarheid in het toelatingssysteem** en daardoor **verantwoord kunnen investeren in innovaties** essentieel. Nodig zijn onder andere: de beschikbaarheid van **nieuwe (groene) middelen**, maar ook een **bedrijfseconomisch perspectief** voor de teler.

2. Adequaat middelenpakket voor gangbare en biologische teelt

Er is veel maatschappelijke druk op innovatie van gewasbeschermingsmiddelen. Het percentage groene middelen is de afgelopen 10 jaar dan ook fors gegroeid. De Nefyto-bedrijven zijn volop bezig met het ontwikkelen van nieuwe middelen en daarnaast de vergroening van bestaande middelen. Tijdens het Rondetafelgesprek Plantgezondheid werd meerdere malen gevraagd of het mogelijk was om uiteindelijk zonder gewasbeschermingsmiddelen te kunnen telen, waarop vrijwel alle partijen antwoordden 'We kunnen nooit helemaal zonder'. Er zullen altijd correctiemiddelen nodig blijven. Echter, hiervoor is het van belang dat er middelen op de markt zijn. Steeds meer actieve stoffen van gewasbeschermingsmiddelen verdwijnen van de markt en nieuwe middelen, waaronder groene middelen, komen nauwelijks beschikbaar. Dit blijkt ook uit het plan van aanpak "Gewasbescherming in de biologische fruitteelt" (d.d. 15 mei 2018), waarin oplossingsrichtingen zijn opgenomen voor krapte in het gewasbeschermingsmiddelenpakket voor de biologische fruitteler. Nefyto en de aangesloten bedrijven juichen een voorspelbaar en op wetenschap gebaseerd toelatingssysteem dan ook toe, zodat de stagnatie die de industrie (en ook teler) nu ervaart wordt opgelost.

3. Tekortkomingen in de Bee Guidance

Nefyto en de aangesloten bedrijven zijn blij dat er eindelijk aandacht is voor de Bee Guidance die al sinds 2012 op tafel ligt in Europa. Al zes jaar lang wordt er gesproken over de tekortkomingen van de Guidance en dat is volgens Nefyto veel te lang. Ondertussen sneuvelen er al wel gewasbeschermingsmiddelen omdat de EFSA deze onwerkbaar guidance inmiddels al wel gebruikt. De belangrijkste kritiekpunten van het huidige guidance document zijn:

- De testmethoden ontbreken en hierdoor kán de guidance niet worden toegepast.
- Voor het onderzoek voor één middel is het landoppervlak van de omvang van Malta nodig.

Als testmethoden ontbreken zijn er voor bepaalde aspecten geen uitkomsten. Dit leidt automatisch tot “data gaps”, waardoor onnodig veilige middelen van de markt verdwijnen en telers gereedschappen uit hun gereedschapskist verliezen die essentieel zijn voor het beschermen van hun gewassen. Het oogstverlies dat hierdoor optreedt is een groot risico voor de teler en daarnaast ook niet duurzaam.

4. Geruststellende resultaten Onderzoek Blootstelling Omwonenden

Recent verschenen er verschillende berichten in de media over omwonenden van landbouwpercelen. Nefyto begrijpt dat de publiciteit over blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen en de manier waarop over dit thema wordt bericht, kunnen leiden tot bezorgdheid bij omwonenden. Veilige en verantwoorde gewasbeschermingsmiddelen zijn voor de industrie altijd het uitgangspunt. Nefyto is dan ook blij met de geruststellende resultaten van het onderzoek in het “[blootstellingsonderzoek bestrijdingsmiddelen en omwonenden](#)” waarin onder andere het volgende wordt geconstateerd:

- Er zijn geen onaanvaardbare risico's voor de gezondheid. Er zijn geen grenswaarden overschreden en in de huidige toelatingsmethodiek wordt de blootstelling ook niet onderschat.
- Het RIVM heeft geconstateerd dat de meetresultaten beneden de grenswaarden bleven.
- De gemeten luchtconcentraties een factor tien lager zijn dan de waarden waarmee wordt gerekend in de risicobeoordeling bij de toelating van middelen.
- Het Ctgb concludeert dat de blootstellingsberekening met de Europese methodiek (OPEX-model) robuust is.
- De resultaten laten zien dat de blootstelling aan de onderzochte middelen op de juiste wijze wordt ingeschat in de huidige toelatingsbeoordeling.

Nefyto heeft waardering voor de zorgvuldige wijze waarop het onderzoek is uitgevoerd en hoopt dat de positieve uitkomst bij kan dragen aan het in perspectief plaatsen van maatschappelijk zorgen.

5. Voorzorgsbeginsel is onderdeel van de toelating

Met enige regelmaat rijst de vraag ‘wat de plaats is van het voorzorgsbeginsel in het Europese toelatingssysteem’. De advocaat Generaal van het Europese Hof van Justitie heeft hierover recent geoordeeld¹: ‘de gewasbeschermingsmiddelenverordening is op zichzelf een voorzorgsmaatregel’. Ook Staatssecretaris Dijkema heeft in Kamerstuk 27858, nr. 276 gesteld dat Toelatingsverordening (verwezen wordt naar overweging 8, artikel 1) juist de toepassing van het voorzorgsbeginsel is. Er geldt namelijk een verbod op alle werkzame stoffen en middelen, tenzij deze zijn beoordeeld en toegestaan.

18 april 2019

¹ <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2019-03/cp190027nl.pdf>